

2020-07-02
S2020/05825/FS (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram en plan inför eventuella nya utbrott av covid-19

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för insatser som kan bli aktuella i olika skeden av eventuella nya utbrott av covid-19.

Socialstyrelsen ska inom ramen för uppdraget bedöma vilka insatser, både nationella och regionala, som kan bli aktuella inom myndighetens ansvarsområde för att stärka hälso- och sjukvårdens samt socialtjänstens förmåga att effektivt hantera nya utbrott. Det handlar t.ex. om att bedöma behovet av nationell lagerhållning av bl.a. skyddsutrustning och sjukvårdsmaterial, med syftet att säkerställa behoven vid eventuella framtida utbrott.

Bedömningarna ska utgå från de scenarier för hur smittspridningen kan komma att utvecklas under hösten, som Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att ta fram (dnr S2020/05823/FS). Myndigheten ska vidare redogöra för en kostnadsuppskattning för de aktuella insatserna.

I arbetet med uppdraget ska Socialstyrelsen beakta tidigare genomförda och pågående insatser och uppdrag med relevans för uppdraget. Planen ska även beakta att regionala och lokala skillnader i smittspridning kan förekomma. Socialstyrelsen får inhämta de data som behövs för att utföra uppdraget, i detta sammanhang bör eventuell administrativ börda hos kommuner och regioner beaktas. Om förslagen påverkar den kommunala självstyrelsen, ska de konsekvenser och de särskilda avvägningar som föranlett förslagen särskilt redovisas (se 14 kap. 3 § RF).

Uppdraget ska genomföras i nära samverkan med Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Läkemedelsverket och länsstyrelserna som har fått liknande uppdrag på området. Socialstyrelsen ska även föra dialog med Sveriges Kommuner och Regioner.

Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 september 2020. Redovisningen ska hänvisa till det diarie-nummer som detta beslut har.

Ärendet

Den 10 mars 2020 höjde Folkhälsomyndigheten risknivån för smittspridning av covid-19 i Sverige från måttlig till mycket hög nivå. WHO klassade covid-19 som en pandemi den 11 mars 2020.

Socialstyrelsen arbetar med att stödja hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens huvudmän, dvs. regionerna och kommunerna. Med anledning av utbrottet av covid-19 genomför myndigheten i samarbete med Folkhälsomyndigheten bland annat inventeringar av regionernas och kommunernas tillgång till nödvändig utrustning, personal och infrastruktur för att identifiera hur en samordning av de nationella insatserna ska ske.

Den 12 mars 2020 fick Socialstyrelsen regeringens uppdrag att ta fram, sammanställa och sprida information till personal inom socialtjänstens verksamhetsområden. Inom ramen för uppdraget har myndigheten tagit fram digitala utbildningar till såväl ny som befintlig personal om att bl.a. hindra smittspridning och att använda skyddsutrustning. Socialstyrelsen fick vidare den 16 mars i uppdrag att säkerställa tillgången till skyddsutrustning och annat sjukvårdsmaterial. Uppdraget innefattar bland annat att på nationell nivå svara för fördelningen och vid behov omfördelning mellan huvudmännen. Länsstyrelserna har fått uppdraget att bistå Socialstyrelsen i uppdraget att samordna kommunernas lägesbilder och behov av skyddsutrustning och sjukvårdsmaterial. Den 25 juni fick Socialstyrelsen i uppdrag att undersöka om det finns behov av föreskrifter inom vissa av socialtjänstens verksamheter för att hindra spridning av det virus som orsakar covid-19.

Den 19 mars 2020 fick Socialstyrelsen i uppdrag att inrätta en tillfällig samordningsfunktion för intensivvårdsplatser. Den 4 juni 2020 gav regeringen vidare Socialstyrelsen i uppdrag att stödja samordningen av regionernas

hälso- och sjukvårdsresurser under sommaren. I uppdraget ingår att stärka hälso- och sjukvårdens kapacitet på lämpliga platser, t.ex. genom sjukvårdsmoduler. I uppdraget ingår även att samordna och vid behov stärka regionernas kapacitet att transportera patienter mellan olika regioner, t.ex. med nationella förstärkningsresurser, exempelvis luftburna ambulans-transporter. Uppdraget ingår vidare att, i de fall myndigheten anser att behov föreligger, skapa relevanta nationella lägesbilder av tillgänglig hälso- och sjukvårdskapacitet samt att kontinuerligt förmedla aktuella lägesbilder till regionerna för att stödja dem att koordinera tillgänglig hälso- och sjukvårdskapacitet.

I delar av Sverige är utbrottet av covid-19 nu på väg in i en fas med mindre smittspridning. Enligt Folkhälsomyndigheten är det dock sannolikt att smittspridningen ökar igen vilket kan leda till att nya lokala och regionala utbrott blossar upp i Sverige eller en så kallad andra utbrottsvåg av pandemin där smittan huvudsakligen är importerad. När en sådan situation eventuellt inträffar, och hur omfattande den blir, är svårt att förutse. Det är möjligt att det sker redan under hösten 2020. Mot denna bakgrund ger regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en plan för insatser inom myndighetens verksamhetsområde som kan bli aktuella i olika skeden av eventuella nya utbrott av covid-19. Planen ska även beakta att regionala och lokala skillnader i smittspridning kan förekomma.

Syftet med uppdraget är att uppnå en så god beredskap som möjligt för att minimera effekterna av nya uppblossande utbrott av covid-19. Det handlar framförallt om vårdens och omsorgens förmåga att hantera dessa. Det är därför viktigt att bedöma vilka insatser som kan bli aktuella och att fortsätta vidta åtgärder som krävs för att skapa både robusthet och krishanteringsförmåga.

På regeringens vägnar

Matilda Ernkrans

Martina Bergström

Kopia till

Statsrådsberedningen SAM

Finansdepartementet BA, K

Socialdepartementet SOF

Justitiedepartementet SSK, KH

Folkhälsomyndigheten

Länsstyrelserna

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Läkemedelsverket

Sveriges Kommuner och Regioner